1 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
g
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ
ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް
• ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/199
• އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު އާރިފް ރެޑްބާޑް/ ސ.ހިތަދޫ
• އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް : ފޭން ޖިއަން ގްލިން، ބައި ޝީ އަޑައު، ޗައިނާ
• މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ފާ ޠިމަތު ފަރްހީޒާ
އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދު اله ޖަމީލް މޫސާ
ފަނޑިޔާރު ޙުޒައިފާ މުޙައްމަދު
18 ޖުމާދަލްއޫލާ 1448
ނިމުނު ތާރީޚް :
29 އޮކްޓޫބަރު 2026
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

2 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
19 ޛުލްޤަޢިދާ 1442
ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:
29 ޖޫން 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ :
• ނަންބަރު: 132/Cv-C/2020
• ނިންމި ތަން: ސިވިލް ކޯޓު
• ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
• ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 14 ޖެނުއަރީ 2020 •ނިމުނު ތާރީޚް: 15 އޭޕްރީލް 2021

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/199 ޤަޟިއްޔާ
އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް
މުޙައްމަދު އާރިފް ފޭން ޖިއަންގްލިން
ޤާނޫނީ ވަކީލު: އޒ.ޙަސަން ފަލާޙް ޤާނޫނީ ވަކީލު: އޒ.ޞައްފްާޙ މުޙައްމަދު
އެޑްވޮކަސީ ޗެމްބަރސް ޑިއެޑްވޮކޭޓްސް ޗެމްބަރސް އެލް.އެލް.ޕީ
މަދަނީ- ކޮންޓްރެކްޓް- ލޯނު - އަނބުރާ ދައްކާގޮތަށް ކުރެވޭ މުޢާމަލާތް - ހެއްކާބެހޭ- ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ - ބެލެންސް އޮފް ޕްރޮބަބިލިޓީ-
ޗެކު- އަސާސީ މުޢާމަލާތް ދެނެގަތުމުގައި އެހެނިހެން ހެކި ޤަރީނާއަށް ބެލުން- ޗެކު ފައިސާ ދެއްކުމުގެ ވަސީލަތަކަށް ވުން- އެޕީލް - ދަށު
ކޯޓުގެ ދިފާޢު އަސާސަކަށް ބެލުން - ކުންފުނި - ޙައިސިއްޔަތު -އިޖުރާއަތު- ޚަސްމުން ހިމެނުމުގައި ކޯޓުގެ ދައުރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

3 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާގެ ރަ އު ޔު :
ތަޢާރުފު :
1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ރެޑްބާޑް/
ސ.ހިތަދޫ މުޙައްމަދު އާރިފް1 (މީގެ ފަހުން " މުޙައްމަދު އާ ރިފް " ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތް")
އިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަ ލާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/199
ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތެވެ.
2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ޗައިނާގެ ރައްޔިތެއްކަމަށްވާ ފޭން ޖިއަންގްލިން2
އެވެ. (މީގެ ފަހުން " ފޭން ޖިއަންގްލިން " ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް") އެވެ.
ފަސްފަހަތް:
3. މުޙައްމަދު އާރިފް އާއި ފޭން ޖިއަންގްލިން އާ ދެމެދު 3“Certificate of Loan“ އެއްބަސްވުމެއްގައި
ސޮއިކުރެވުނެވެ.
4. މިއީ)USD32,000 ތިރީސްދެހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ފޭން ޖިއަންގްލިން އަށް އަނބުރާ އަދާކުރާ
ގޮތަށް މުޙައްމަދު އާރިފް އާއި ފޭން ޖިއަންގްލިން އާ ދެމެދު ވެވުނު އެއްބަސްވުމެކެވެ. މިލިޔުމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.
ItistocertifythatMohamedArif(NICNo. A032837)borrowedcashUSDollars
Thirty two thousand (US$32,000) only from Mr.Fan Jianglin (Chinese PP No.
E63986658) on 15th April 2018. Mr. Arif Mohamed promises to refund
US$32,000.00toMr.FanJianglinbefore 15thJune2018.
1 ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A032837
2 ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު EG5982144
3 ފޭން ޖިއަންގްލިން ގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދައުވާ ފޯމާއިއެކު ޑޮކިއުމެންޓް 1 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

4 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
5. މުޙައްމަދު އާރިފްއަށް)USD32,000 ތިރީސްދެހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ދޫކޮށްފައިވަނީ ޕާރލް އެޓޯލް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް ސިލޯނުގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 00006320228190
އެކައުންޓްގެ ނަންބަރު 7002057 ޗެކު މެދުވެރިކޮށެވެ. އަދި މިޗެކުގައި "Nevi Marine"
4
ޖަހައިފައިވަނީ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ އެދުމުގެ މަތިން ނެވެ.
6. މިލިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުން ފޭން ޖިއަންގްލިން އަތުން ނެގި)USD32,000 ތިރީސްދެހާސް
އެމެރިކާ ޑޮލަރު) 15 ޖޫން 2018 ވަނަ ދުވަހު އަނބުރާ ދައްކަންޖެހެއެވެ. ނަމަވެސް، ސިވިލް ކޯޓަށް
މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާ ހަމައަށްވެސް އެފައިސާ އަނބުރާ ފޭން ޖިއަންގްލިން އަށް ދައްކާފައިނުވާ ތީ، އެފައިސާ
މުޙައްމަދު އާރިފްގެ އަތުން ހޯދުމަށް އެދި ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ ފަރާތުން މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހެޅިއެވެ.
އެމައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައި މިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020
އިންނެވެ.
7. މިދައުވާއަށް އިންކާރު ކުރަމުން މުޙައްމަދު އާރިފް ބުނެފައިވަނީ، ފޭން ޖިއަންގްލިން ހުށަހެޅި "ސެޓްފިކެޓް
އޮފް ލޯން" ގައި އެވަނީ އެފަރާތުގެ ސޮއި އަދި އިނގިލީގެ ނިޝާން ނޫންކަމަށާއި ރާއްޖޭގެ ބޭންކަކުން
)USD$2000 ދެހާސް ޑޮލަރު) އަށްވުރެ އިތުރަށް "ކޭޝް/ ނޫޓް" ދޫނުކުރާނެކަމަށާއި، ޕާރލް އެޓޯލް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ޗެކުގައިވާ ތާރީޚާއި ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯނުގެ ތާރީޚު ތަފާތުކަމަށާއި، ޗެކުގައިވާ
Nevi Marine" "އަކީ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޙްސެއްކަމަށާއި، އޭގައިވާ ސޮއިއަކީވެސް އެފަރާތުގެ ސޮއި
5
ނޫންކަމަށެވެ.
ދަށު ކޯޓުން ނިންމިގޮތް:
8. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.
4 ސިވިލް ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާ 3
5 ސިވިލް ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާ 4
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

5 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
"ދެންފަހެ، ބުނެވިދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމާއެކު، ފޭން ޖިއަންގްލިން (ބައި ޝީ އަޑައު/
ޗައިނާ، ޕާސްޕޯރޓް ނަންބަރު E63986658 (ގެ ފަރާތުން ރެޑްބާޑް/ ސ.ހިތަދޫ، މުޙައްމަދު އާރިފްގެ
މައްޗަށް ކުޅަ މިދައުވާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހޯދަން އެދުނު)US$32,000.00 ތިރީސްދެހާސް
އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަކީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް އަނބުރާ ރައްދުކުރަންޖެހޭ
ފައިސާއެއްކަން މަދަނީ މިންގަނޑުތަކުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،
ބުނެވުނު ފައިސާ ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް ލިބިދިނުމުގެ ގޮތުން 15 އޭޕްރީލް 2021 އިން ފެށިގެން
03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ކޮންމެ މަހަކު އެމަހަކަށްޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދަށްވުރެ މަދުނޫން
ފައިސާގެ އަދަދެއް ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކަމުންގޮސް މިދަރަނި ޚަލާސްކުރުމަށް ދައުވާލިބުނު ސ.ހިތަދޫ/
ރެޑްބާޑް، މުޙައްމަދު އާރިފްއަށް އަންގައި، މިގޮތުގެ މަތީން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ."
9. ސިވިލް ކޯޓުގެ މިނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ އަސާސްކަމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
9.1. ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި "ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯން" ގައި ވާ ސޮއިއާއި
ފިންގަރޕްރިންޓްއަށް މުޙައްމަދު އާރިފް އިންކާރުކޮށްފައި ވާތީއާއި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް
މެދުވެރިކޮށް އެކަން ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށް ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ ފަރާތުން އެދުމުން، އެލިޔުންތައް
ތަޙުލީލްކޮށް އެސަރވިސްއިން ހުށަހެޅި "ޑޮކިއުމެންޓް އެގްޒެމިނޭޝަން ރިޕޯޓް" ގައި "ސެޓްފިކެޓް
އޮފް ލޯން" ގައި ވާ ސޮޔާއި ޗެކުގައިވާ ސޮޔާއި ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތުގެ ސޮޔާއި އަޅާކިޔުމުން އެއީ
އެކަކު ކޮށްފައިވާ ސޮއެއްޔަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ، ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯންގައިވާ ސޮޔާއި
6
އިނގިލީގެ ނިޝާންއާއި ޗެކްގައިވާ ސޮޔާ ގުޅޭގޮތުން މުޙައްމަދު އާރިފް ކުރި އިންކާރު ނަފީވާކަން؛
9.2. ޕާރލް އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ގެ 16 ޖެނުއަރީ 2020 ގެ ލިޔުމުގައި، ޗެކަކީ ފޭން
ޖިއަންގްލިންގެ އެދުމުގެ މަތިން މުޙައްމަދު އާރިފަށް ފައިސާ ދޫކުރުމަށްޓަކައި ދޫކުރި ޗެކެއްކަމަށް
6 ސިވިލް ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާ 6
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

6 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އެޗެކުން ދޫކުރި ފައިސާއަކީ ޕާރލް އެޓޯލްގެ ނަމުގައި އޮތް އެކައުންޓަކުން
7
ދޫކުރިނަމަވެސް، ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ ބޭނުމަށް އެފަރާތުން ދޫކުރި ޗެކެއްކަމަށް ބަލަންޖެހޭކަން؛
9.3. ޕާރލް އެޓޯލްގެ ޗެކުގައި ފައިސާ ލިބެންޖެހޭ ފަރާތެއްގެ ނަމުގައި Nevi Marine" "އޮތްކަމަށް
ބުނެ ސުވާލު އުފެއްދި ނަމަވެސް، ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤުން ޗެކުގައިވާ ސޮޔަކީ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ
ސޮއިކަން އެނގެން އޮވެފައި، ޗެކުގައިވާ މިންވަރަށް މުޙައްމަދު އާރިފަށް ފައިސާ ލިބިފައިވާކަން
ކަށަވަރުވާން އޮންނާތީއާއި، ބޭންކް އޮފް ސިލޯނުންވެސް އެކަން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާތީ،
"ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯން" އަށް އިންކާރުކޮށް ދެފަރާތުގެ ދެމެދު މިމުޢާމަލާތް ނުހިނގާކަމަށް
މުޙައްމަދު އާރިފް ބުނެފައިވަނީ، ރަނގަޅު އަސާސްތަކެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ނޫންކަން
8
އެނގޭކަމަށް ؛
9.4. ޑޮކިއުމެންޓްގެ ތާރީޚުގައި ފަރަޤުހުރިކަމުގެ މައްޗަށް ވާހަކަ ދައްކާފައި ވީނަމަވެސް، ޗެކަށްވުރެ
އެއްދުވަސް ފަހުގެ ތާރީޚެއް "ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯން"ގައި ބަޔާންވެ އޮތުމަކީ އެލިޔުމުގެ
ޞައްޚަކަމާމެދު ސުވާލު އުފެދިދާނެ ކަމެއް ނޫންކަމެއްކަމަށް؛9 މިއެވެ.
އިސްތި އުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި ތަފްސީލް:
.10ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މުޙައްމަދު އާރިފް ގެ
ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި 3 (ތިނެއް) ނުކުތާއެވެ. އެއީ؛
10.1. ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ ؛ ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ފޭން ޖިއަންގްލިން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކަ ށް
ބަލާއިރު، ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 2 ވަނަ
ނުކުތާގައި، ދައުވާފޯމާއެކު ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވަނީ "ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯން" އެވެ ކިޔާ
7 ސިވިލް ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާ 7
8 ސިވިލް ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާ 7
9 ސިވިލް ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާ 7
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

7 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ލިޔުމަކާއި، މެރިން ކޮންސެޕްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދަށުން ހިންގާ Nevi Marine" "އެވެ
ކިޔާ ވިޔަފާރީގެ ނަމުގައި ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ބަޔާންވެދިޔަ 2 ލިޔުމާއި
"ހެކިލިސްޓް" އާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބެލުމުން، "ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯން" އެވެ ކިޔާ
ލިޔުމުގެ ދަށުން)USD$32,000 ތިރީސްދެހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) މުޙައްމަދު އާރިފަށް ފޭން
ޖިއަންގްލިން ފަރާތުން ދައްކާފައިވާކަން ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
Balance of Probablity ގެ މިންގަނޑު ސާބިތުނުވާއިރުވެސް، މިފައިސާ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ
މައްޗަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.
10.1.1. މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ދެފަރާތުގެ
ދެމެދުގައި މުޢާމަލާތް ކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވަނީ ސެޓްފިކެޓް
އޮފް ލޯނާއި Nevi Marine" "ޗެކެއްކަމާއި، ސެޓްފިކެޓްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ފައިސާ
ދައްކަނީ ނަގުދު ފައިސާއިންކަމަ ށާއި، ނަމަވެސް ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ އެ ލިޔުމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތާ ޚިލާފަށް ޗެކަކުން ކަމަށްވާއިރު އެ ލިޔުމުގެ ދަށުން ފައިސާ ދައްކާފައިވާ
ސުވާލު އުފެދިފައިވާކަން ސިވިލް ކޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެކަމަށެ ވެ. އަދި ޗެކުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ފައިސާ ދައްކަނީ ޕާރލް އެޓޯލް ގެ ފަރާތުން "Nevi Marine"
އަށް ކަމަށްވީއިރު، މިއީ ދެކުންފުންޏެއްގެ މެދުގައި ހިނގާފައިވާ މުޢާމަލާތެއްކަމުން މިފައިސާ
ޙަޤީޤަތުގައިވެސް މުޙައްމަދު އާރިފަށް ލިބިފައިވާކަމާމެދު ސުވާލު އުފެދޭކަމަށެވެ. އޭގެ އިތުރުން،
ސެޓްފިކެޓްގައި އެއްބަސްވެފައިވަނީ 15 އެޕްރީލު 2018 ގައި ނަގުދު ފައިސާއިން ފައިސާ
ދިނުމަށްކަމުގައިވެފައި، ޗެކުގައިވާ ތާރީޚަކީ ސެޓްފިކެޓްގެ ތާރީޚުގެ އެއްދުވަސް ކުރީގެ
ތާރީޚެއްކަމުގައިވުމުން، މިމުއާމަލާތް ހިނގާފައިވަނީ ނަގުދު ފައިސާއިންތޯ ނުވަތަ ޗެކުންތޯ
ސުވާލު އުފެދޭކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅިފައި ހުރި ހެކީގައި
ފުށުއެރުންތައް މިހާ ބޮޑަށް ހުރުމުން، ބޮޑަށް ބުރަންވާން ޖެހޭނީ ކޮން އުޞޫލަކަށްތޯ ބަލަންޖެހޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

8 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ކަމަށެވެ. ޢާންމު ފަރުދަކު ޒިންމާވާންޖެހޭ ކަމަށްވާނަމަ އެފަދަ ޤާނޫނީ އުޞޫލެއް ބަޔާންކޮށްދީ
އެ ފަރުދީ ގޮތުން ވަކި ފަރާތެއް ޒިންމާވާންޖެހޭ ނަމަ އެ ޒިންމާވާންޖެހޭ ޤާނޫނީ އުޞޫލަކީ
ކޮބައިކަން ބަޔާންކޮށް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ސާބިތު ކޮށްދިނުމަކީ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ
ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއް ކަމަށް ވާއިރުގައި މި މައްސަލައިގަ އި އެފަދައިން ކަން ކޮށްފައި ނުވާތީ
ދެކުންފުންޏެއް ދޭތެރޭގައި ވެފައިވާ މުޢާމަލާތެއްކަން އެނގޭ އަދި ޑޮކިއުމެންޓްތަކުން ފެންނަން
ހުރި ޙަޤީޤަތްތަކާއި ދައްކާފައި ހުރި ވާހަކަތަކާ ދިމާނުވާ ލިޔެކިޔުންތަކެއްގެ މައްޗަށް ބަރޯސާވެ
ބެލެންސް އޮފް ޕްރޮބަ ބިލިޓީ ސްގެ ދަށުން ކަމެއް ނިންމާއިރުގައި ބޮޑަށް ބުރަވާންޖެހޭނީ މި
ތަނުގައި ހަމައެކަނި އެ ދެ ލިޔުމުގައިވާ ވާހަކަތަކަށް ބިނާކޮށް ގޮތެއް ނިންމޭނެ ތަނެއް ނެތް
ކަމަށެ ވެ.
10.2. ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ ؛ ދަށު ކޯޓުގައި "ޕާރލް އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް" ގެ ފަރާތުން މެރިން
ކޮންސެޕްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދަށުން ހިނގާ ވިޔަފާރި ނަމެއް ކަމަށްވާ "Nevi Marine"
އަށް)USD$32,000 ތިރީސް ދެހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ޗެކެއް ދޫކޮށްފައިވާކަން
ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޤާނޫނީ ވަކި 2 ޝަހުސުންގެ މެދުގައި ކޮށްފައިވާ މި މުޢާމަލާތުގައި
ހިމެނޭ ފައިސާއަށް ޒިންމާވާންޖެހޭނީ އާންމު ފަރުދެއް ކަމުގައިވާ މުޙައްމަދު އާރިފްކަމަށް ސިވިލް
ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސެޕަރޭޓް ލީގަލް އެންޓިޓީގެ
މަބްދައުއާ ޚިލާފަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/48
މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު
2016/HC-A/109 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ވުންކަމަށް
ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.
10.2.1. މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މުޢާމަލާތް
ކުރެވިފައިވަނީ ދެކުންފުނީގެ ދޭތެރޭގައިކަން މުސްތަނަދުތަކު ން އެނގެން އޮތްއިރު،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

9 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
މިޙަޤީޤަތްތައް އެއްފަރާތް ކުރުމަށްފަހު މުޙައްމަދު އާރިފް ޕަރސަނަލީ މިކަމަށް ޒިންމާވާންޖެހޭނެ
ގޮތެއް ކަނޑައެޅޭނީ ކޮން އުޞޫލަކުންތޯކަމާމެދު ސުވާލު އުފެދޭކަމަށާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ
މުޙައްމަދު މަނިކު ވ. މުޙައްމަދު ޢަލީ ޖަނާޙް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން
ކުންފުނިތަކަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން މުސްތަޤިއްލު ވަކި ޝަޙްސިއްޔަތުތަކެއް ކަމަށްވާތީ އެފަދަ
މުޢާމަލާތްތަކުގެ ޒިންމާ ޤާނޫނީ ގޮތުން އުފުލާނީވެސް އެކުންފުނިތަކުންކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށެވެ.
10.3. ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ ؛ "ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯން" ގެ ގޮތުގައި މިމައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ
ލިޔުމުގެ ދަށުން ފައިސާ ހިމެނޭ ޗެކެއް ދޫކޮށްފައިވަނީ ޕާރލް އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ
ފަރާތުން ކަމަށްވާއިރު، އަދި އެފައިސާ ލިބެންވާ ފަރާތްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މެރިން ކޮންސެޕްޓް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ Nevi Marine" "އެވެ ކިޔާ ވިޔަފާރި
ނަމަކަށް ކަމަށްވާއިރު، ބަޔާންވެދިޔަ 2 ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ހިންގާފައިވާ މުޢާމަލާތުގެ މައްސަލަ
ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ އެދެކުންފުނީގެ ބައެއް ހޯދުމަކާ ނުލައިކަމަށްވުންކަމަށް ބުނެ
ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.
10.3.1. މިނުކުތާގެ ތަފްޞީލުގައި މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މުޢާމަލާތް
ހިނގާފައިވަނީ ދެކުންފުނީގެ ދެމެދުގައިކަމުގައިވުމުން، މިދެކުންފުނީގެ ބަހެއް
ހޯދަންޖެހޭނެކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެދެކުންފުނީގެ ބަހެއް ނުހޯދާ ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ
ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

10 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތު ގެ ވާހަކަ :
.11އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ރައްދު ދެމުން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި
ކަންކަމެވެ.
11.1. ސިވިލް ކޯޓުގައި މައްސަލަ ކުރިއަށް ދިޔައިރު މުޙައްމަދު އާ ރިފްގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި
ނެގި ދިފާޢުއަކީ ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯނާއި ޗެކުގައި އެފަރާތުން ސޮއިކޮށް ފިންގަރޕްރިންޓް ޖަހާފައި
ނުވާނެކަމަށް ބުނި ދިފާޢުކަމަށާއި، ނަމަވެސް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް މެދުވެރިކޮށް ހިންގުނު
ފޮރެންސިކް ތަޙުލީލުތަކުން ދެ ލިޔުމުގައިވާ ސޮޔާއި ފިންގަރޕްރިންޓްއަކީ މުޙައްމަދު އާރިފް ގެ
ސޮޔާއި ފިންގަރޕްރިންޓް ކަން އިނގޭކަމަށާއި، ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ،
މިދެލިޔުމުގެ އިތުރަށް މުޙައްމަދު އާރިފް ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކަމަށާއި،
Marine" Nevi"ގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރަކީ މުޙައްމަދު އާރިފްކަމާއި، އިސްތިއުނާފު
ކުރެވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ މައްސަލައާއި ގުޅިގެން އެކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޖަވާބު ފޯމާއެކު އެޓޭޗް
ކުރެވިފައިވާ ޑޮކިއުމެންޓް 3 (ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 131/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ޖަވާބު
ފޯމް) އަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން، އެމައްސަލައިގައި ހިމެނޭ މުޢާމަލާތަކީ ހިނގަމުން މިދާ މައްސަލައިގެ
މުޢާމަލާތުގެ 6 މަސްދުވަސް ކުރިން މިދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ހިނގައިދިޔަ މުޢާމަލާތެއްކަމާއި،
މިމުޢާމަލާތުގައި މިފަރާތުން ހަމަ ސޮއިކޮށް ފިންގަރޕްރިންޓް ޖަހާފައިވާކަމަށެވެ. ކުންފުނީގެ
ޙިއްޞާދާރު ނޫނީ ކުންފުނީގެ އޯނަރުން ކުންފުނީގެ އެކައުންޓް އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ކުންފުނި
މެދުވެރިކޮށް ފައިސާ ނެގުމަކީ އެއީ ވިޔަފާރީގެ ޕްރެކްޓިސް ކުރާ އުޞޫލެއްކަމާއި، ޕާރ ލް އެޓޯލްގެ
ނަމުގައި އޮތް އެކައުންޓަކުން Marine" Nevi"އަށް ފައިސާ ދޫކޮށްފައި އޮތް އޮތުމަކީ މިއީ
ހަމައެކަނި އެ ސަބަބަށް ބަލާފައި ޤާނޫނީ ދެ ޝަޚްޞަކާ ދެމެދުގައި ހިނގާފައި އޮތް މުޢާމަލާތެއް
ކަމަށް ބެލެވޭނެ ސަބަބެއް ނޫންކަމަށެވެ. ސަބަބަކަކީ ޕާރލް އެޓޯލް އިން މި ފައިސާ ދޫކުރިޔަސް
މި ފައިސާއަކީ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ އެދުމަކަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދޫކުރި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

11 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ފައިސާކަން ބަޔާންކޮށް އެފިޑެވިޓެއް ހުށަހަޅާފައިވާނެކަމަ ށާއި، އެފިޑެވިޓްގައި މިގޮތަށް ބަޔާން
ކުރުމުގެ އިތުރުން މި ފައިސާގެ ހުރިހާ ޙައްޤެއް ހުރިހާ އެންޓައިޓެލްމަ ންޓެއް ލިބިގެންވަނީ
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަށް ކަމަށް އެ އެފިޑެވިޓްގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާނެކަމަށެވެ. މިކަންކަން
ކުންފުނީގެ ފަރާތުން ކަށަވަރުކޮށްދީފައި އޮންނަ ޙާލަތުގައި މިއީ ޕާރލް އެޓޯލް އިން ދޫކުރި
ފައިސާކަމަށް ބަލައި އެގޮތަށް ކަނޑައެޅޭނެ ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތް ކަމަކަށް ނުދެކޭކަމަށެވެ.
Marine" Nevi"އަށް ދޫކުރި ޗެކާއި ޕަރސަނަލީ ޙަވާލުވެ ސޮއިކޮށްފައި ވަނީ މުޙައްމަދު
އާރިފްކަމަށާއި، މިކަމާ ގުޅިގެން ސިވިލް ކޯޓުގައި އެއްވެސް ދަފްއެއް އުފުލާ ފައި ނުވާކަމަށާއި،
މިއީ ކުންފުންޏަށް ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމަށާއި ކުންފުނީގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ
ޙައިޘްިއޔަތުން މަޤާމް އަދާކުރަމުންދާ އިރުވެސް މި ދައުވާ ސިވިލް ކޯޓުގައި ހިނގާކަން އެނގިހުރެ
އެ ކުންފުނި މި މައްސަލައިގެ ތެރެއަށް ތަދައްޚުލު ކުރުވަންވެސް އެފަރާތުން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް
ކޮށްފައި ނުވާކަމަށެވެ.
އެދޭ ގޮތް:
12. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.
12.1. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ
އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދީ، އެޙުކުމް ބާޠިލްކޮށްދިނުމަށް ؛
12.2. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ފޭން
ޖިއަންގްލިން އަށް)USD$32,000 ތިރީސްދެހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް
ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

12 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
މިފައިސާއަކީ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ފޭން ޖިއަންގްލިން އަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް
10
ނޫންކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް؛ މިއެވެ.
.13އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
132/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބާޠިލްކުރަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް
11
ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށެވެ.
ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް :
14. ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މި ކޯޓުން މި މައްސަލައިގައި ބަލައި
ފައިސަލާކުރަންޖެހޭ މައިގަނޑު ޤާނޫނީ ބަހުޘް ތައް ވަކި ސުރުޙީތަކެއްގެ ދަށުން ހިމަނައި އެނުކުތާތަކާމެދު
ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން ބަޔާންކުރަމެވެ.
ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ހާސިލުނުވުން
.15މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ދައުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަކީ "ބެލެންސް އޮފް ޕްރޮބަބިލިޓީސް"
Balance of Probabilities((ނުވަތަ ކަން ހިނގާފައިވުން ބޮޑަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތުގެ މިންގަނޑެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަމަލުކުރަމުން އައި ކުރީގެ ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު12 ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ހެކި
ވަޒަންކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭނެ މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް
13
ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާތަކުން ކަށަވަރުކޮށްދޭ ގޮތުގައި، މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ކޯޓުން ހެކި ވަޒަންކުރަންވާނީ
ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިތަކާއި ޤަރީނާތަކަށް ބިނާކޮށް، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކުރާ ވާޤިޢާތައް
10 މުޙައްމަދު އާރިފް ގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި "އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ ނަންބަރު -10 "އެދޭ ގޮތް"
11 ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި "އިސްތިއުނާފީ ދައުވާގެ ޖަވާބު ފޯމް" ގެ ނަންބަރު -5 "އެދޭ ގޮތް"
12 ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76
2018/SC-A/4913
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

13 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ހިނގާފައިވުމުގެ އިޙްތިމާލު، ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތުން ބަޔާންކުރާ ވާޤިޢާތަކަށްވުރެ ބޮޑުކަން ނުވަތަ ނޫންކަން
ކަށަވަރުކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
16. ބެލެންސް އޮފް ޕްރޮބަބިލިޓީ މާނަކުރުމަށް ފޭން ޖިއަންގްލިން ގެ ފަރާތުން ހުށަހެ ޅި ޤަޟިއްޔާއަކީ،
14
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މުޙައްމަދު ޢިމްރާން ޚަލީލު ވ . ޕްރަކާޝް ކުމާރު ޤަޟިއްޔާއެވެ.
އެޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ދައު ވާކުރާ ފަރާތުން ، ފަނޑިޔާރަށް ކޮންވިންސްކޮށްދޭން ޖެހޭނީ ކޯޓަށް
ހުށަހެޅޭ ހެކިތަކުން، އެ ފަރާތުގެ ބުނުން ޙަޤީޤަތަކަށް ނުވުމަށްވުރެ ޙަޤީޤަތަކަށްވުން މާ ގާތްކަން
15
ބޮޑުކަމަށްވުން ކަމަށެވެ. އަދި ދައުވާ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ފަނޑިޔާރަށް ކޮންވިންސް ކޮށްދޭން ޖެހޭނީ
އެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތަށް ވާޤިޢާތައް ހުރި ކަމާއި މައްސަލަ އޭނާ ކާމިޔާބު ވުމުގެ ސަބަބެއް
ވުޖޫދުގައި ވާކަ މެވެ. ކޮންމެ ވާޤިޢާއެއް އެއީ ސައްތައިން ސައްތަ އެގޮތަށް ހިނގާފައި އޮތް ވާޤިޢާއެއްކަން
ސާބިތުކޮށްދިނުން ލާޒިމެއް ނޫންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ16.
17. މި މައްސަލައިގައި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ ފަރާތުން ވަނީ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި
ހިނގާފައިވާ މާލީ މުޢާމަލާތް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި އަސާސީ ލިޔުމެއްގެ ގޮތުގައި "ސެޓްފިކެޓް އޮފް
17"
ލޯން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައެވެ . މިލިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަ ނިވި ފަދައިންނެވެ.
ItistocertifythatMohamedArif(NICNo.A032837)borrowedcashUSDollars
Thirtytwothousand(US$32,000)onlyfromMr.FanJianglin(ChinesePPNo.
E63986658)on15thApril2018.Mr.ArifMohamedpromisestorefund
US$32,000.00toMr.FanJianglinbefore15thJune2018.
18. މި ލިޔުމަކީ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ފައިސާގެ މުޢާމަލާތެއް ހިނގާފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން
ޤާއިމުކޮށްދޭ މައިގަނޑު އަސާސެވެ. ފައިސާ ލިބިގަނެފައިވާ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ
މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ނަމެވެ. ފައިސާ ދިން ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ފޭން ޖިއަންގްލިންއެވެ.
2019/HC-A/15114
15 އބޙ ގެ 43 ވަނަ ނުކުތާ
16 /151A-HC2019/ގެ 42 ވަނަ ނުކުތާ
17 ފޭން ޖިއަންގްލިން ގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދައުވާ ފޯމާއެކު "ޑޮކިއުމެންޓް "1 ގެ ގޮތުގައި އެޓޭޗް ކުރެވިފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

14 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
އެހެންކަމުން، މި ލިޔުމަކީ މިދެފަރާތުގެ މެދުގައި ފައިސާގެ މުޢާމަލާތެއް ހިނގާފައިވާކަން މަދަނީ
މިންގަނޑުން ޤާއިމުކޮށްދޭ މައިގަނޑު އަސާސެވެ.
19. މީގެ އިތުރުން، މި މުޢާމަލާތަށް ބާރުދޭ އިތުރު ޤަރީނާއެއްގެ ގޮތުގައި ޕާރލް އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ
ނަންބަރު 7002057 ޗެކުގެ ކޮޕީއަކާއި18، ޕާރލް އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކުންފުނީގެ ފަރާތުން
ދީފައިވާ އެފިޑެވިޓް19 ހުށަހެޅިފައިވެއެވެ. މިއެފިޑެވިޓްގައި، ނަންބަރު 7002057 ޗެކު ދޫކުރެވިފައިވަނީ
ފޭން ޖިއަންގްލިން އާއި މުޙައްމަދު އާރިފްއާ ދެމެދު ހިނގާފައިވާ މާލީ މުޢާމަލާތެއްގެ ބޭނުމަކަށް ، ފޭން
ޖިއަންގްލިން އެދިގެންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
.20އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ދަށު ކޯޓުގައި ދައުވާއަށް އިންކާރުކޮށްފައިވަނީ،
ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުގައި (ސެޓްފިކެޓް އޮފް ލޯނާއި ޗެކްގައި) ވަނީ އޭނާގެ ސޮއި ނޫންކަމަށް ބުނެއެވެ .
އެހެންނަމަވެސް، ދަށު ކޯޓުން މިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް މެދުވެރިކޮށް
20
ހެދި ފޮރެންސިކް ތަޙުލީލުތަކުން ސާބިތުވެފައިވަނީ، އެ ލިޔުންތަކުގައިވާ ސޮޔާއި އިނގިލީގެ ނިޝާނަކީ
މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ސޮޔާއި ނިޝާންކަމެވެ. މި ފަންނީ ހެއްކާއެކު، މުޙައްމަދު އާރިފް ބިނާކުރި މައިގަނޑު
ދިފާޢު ވަނީ ނަފީވެފައެވެ.
.21އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށާއި ދަށު ކޯޓުގެ ރިޕޯޓަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު،
އިސްތިއުނާފު ކުރާ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ދައުވާކުރަނީ، 32,000 ޑޮލަރު އޭނާގެ އަމިއްލަ ބޭންކު
އެކައުންޓަށް ޖަމާވެފައި ނުވާތީ، އެ ފައިސާ ލިބުނު ކަމަށް ނުބެލެވޭނެ ކަމަށެވެ. ނަމަވެސް، ފޭން
ޖިއަންގްލިންގެ ފަރާތުން ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ބޭންކު ޓްރާންސްފަރ ރެކޯޑުތަކުންނާއި ލިޔެކިޔުންތަކުން
އެނގޭ ގޮތުގައި، އެ ފައިސާ ފޭން ޖިއަންގްލިންގެ އެދުމުގެ މަތިން އޭނާގެ މަޞްލަޙަތު އޮތް ކުންފުނި
18 ޕާރލ އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު 7002057 ޗެކު- މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޖަވާބު ފޯމާއެކު
ޑޮކިއުމެންޓް 2 ގެ ގޮތުގައި އެޓޭޗް ކުރެވިފައިވާ
19 މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޖަވާބު ފޯމާއެކު ޑޮކިއުމެންޓް 1 ގެ ގޮތުގައި އެޓޭޗް ކުރެވިފައިވާ
20 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު L(f)/DER/2021/13)07މާރިޗު)2021
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

15 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
ކަމަށްވާ Pearl Atoll Pvt Ltd ގެ އެކައުންޓު (0000006320228190) އިން ނަންބަރު
7002057 ޗެކު ނެވި މެރިން އަށް ބޭންކް އޮފް ސިލޯން މެދުވެރިކޮށް ވަނީ ޖަމާކޮށްފައެވެ. ދަށު ކޯޓުން
މައްސަލަ ނިންމަ މުން، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ
of Loan" Certificate"ގައިވާ ޢަދަދާއި ބޭންކު މެދުވެރިކޮށް ފޮނުވާފައިވާ ފައިސާގެ ރެކޯޑުތައް
ދިމާވާތީ، ފައިސާ ޙަވާލުކުރެވިފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމި ނިންމުމުގައި
ހެއްކަށް ބުރަދަން ދިނުމުގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން ގޯހެއް ހެދިފައިވާ ކަމަށް ނުބެލެވެއެވެ.
.22އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ މަރުޙަ ލާގައި ހެކި ވަޒަންކުރުމާބެހޭ އުޞޫލުތަކެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް
21
އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޖާބިރު ޢަބްދުއްރަޙްމާން ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެ ވެ. އެ
ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ވާޤިޢާތައް ސާބިތުވޭތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ
ބެލުމަށް ހެކި ވަޒަންކުރާނީ ފުރަތަމަ މަރު ޙަލާގައި ޝަރީޢަތްކުރާ ކޯޓުން ނުވަތަ މައްސަލަ ބަލާ
ޓްރައިބިއުނަލުންކަމަށެވެ. ނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފީ ކޯޓު ތަކަށް ހެކި ވަޒަންކުރެވިދާނެ އިސްތިސްނާއީ
ޙާލަތްތަކެއް އެޤަޟިއްޔާގާއި ފާހަގަކޮ ށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްތިސްނާއީ ޙާ ލަތްތަކުގެ
ތެރޭގައި މައްސަލައިގެ މައިގަނޑު ކަމަކާމެދު ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައި ނެތުމާއި، ބުއްދީގެ ހަމަތަކާ
ޚިލާފަށް ހެކި ވަޒަންކޮށްފައިވުމާއި، ހުށަހެޅުނު ހެކިތަކުން ނެރެފައިވަނީ ނުބައި ދޭހައެއް ކަމަށް ފެނުމުގެ
އިތުރުން ސާބިތުވި ވާ ޤިއާތަކަށް ނުބައި ޤާނޫނީ އުޞޫލެއް ތަތުބީޤުކޮށްފައިވުން ހިމެނެއެވެ.
.23އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގައި ހެކި ވަޒަންކުރަންޖެހޭ އިސްތިސްނާ ޙާލަތެއް ވުޖޫދުވެގެންވާކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ
ފަރާތުން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިގްތިނާއުވެވޭ މިންވަރަށް ވިސްނައިނުދެވޭނަމަ، ހެކި
ވަޒަންކޮށްފައިވަނީ ފަނޑިޔާރުންގެ ގާނޫނުގެ22 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ( )1 ވަނަ ނަންބަރާއި ހެއްކާބެހޭ
ގާނޫނުގެ23 6 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ފޯމުގައި ހަމައެކަނި ބުނާ ބުނުމަކީ ،
21 /49A-SC2018/ޤަޟިއްޔާގެ 26 ވަނަ ޕެރެގްރާފް
22 ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010
23 ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

16 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
އިސްތިއުނާފީ އޮޅިގަނޑު ގިރާކުރެވޭ ސަބަބެއް ކަމަށް ނުވާނެކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަޙްމަދު އިބްރާހީމް
ވ. މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް24 ޤަޟިއްޔާގެ 33 ވަނަ ޕެރެގްރާފް ގައި
ކަނޑައަޅައިފައިވެއެވެ.
24. މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިތަކުން ސިވިލް ކޯޓުން ނެރެފައިވާ ދޭހަތަކަކީ ބުއްދީގެ ހަމަތަކާ
ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ ދޭހަތަކެއް ކަމަށް ނުވާތީވެ ، މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޖާބިރު
25
ޢަބްދުއްރަޙްމާން ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެފައިވާ ފަދައިން މި މައްސަލައިގައި މި ކޯޓުން އެ ހެކިތައް އަލުން
ވަޒަންކުރަންޖެހޭ އިސްތިސްނާ ޙާ ލަތެއް ނެތެވެ.
ކުންފުނީގެ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަ ޚް ސު ގެ އު ޞޫ ލާ ގުޅޭ
.25މި މައްސަލައިގެ ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ، މުޙައްމަދު އާރިފްގެ
ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ބަހުޘަކީ، ދައުވާގައި ބުނާ ފައިސާ ޙަވާލުކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކަ ކީ
ކުންފުންޏެއްގެ ނަމުގައި ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކަކަށް ވާތީއާއި ޗެކުން ފައިސާ ދޫކުރެވިފައިވަނީ ވެސް ކުންފުންޏަކަށް
ކަމުގައިވާތީ، ކުންފުނީގެ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ ޤާނޫނީ އުޞޫލަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މިއީ އޭނާގެ
އަމިއްލަ ޒާތީ ދަރަންޏެއްގެ ގޮތުގައި ސާބިތުވާނެ ފައިސާއެއް ނޫންކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ބަހުޘެވެ.
.26ކުންފު ނީ ގެ ޤާނޫނު26ގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި ކޯޕަރޭޓް ޤާނޫނުގެ އާންމު އުޞޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު،
ކުންފުންޏަކީ އޭގެ ޙިއްޞާދާރުންނާއި ޑިރެކްޓަރުންނާ ވަކިވެގެންވާ، އަމިއްލަ ނަމުގައި ދަޢުވާކުރުމާއި
ދަޢުވާލިބުމުގެ ޤާނޫނީ ބާރު ލިބިގެންވާ، އަދި އަމިއްލަ ނަމުގައި މުދާ މިލްކުކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ
ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެކެވެ. މިއީ އިނގިރޭސިވިލާތުގެ މަޝްހޫރު (& Salomon v A Salomon
[2024]SC54 24
2018/SC-A/49 25
26 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2023
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

17 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
28 27 Ltd
(Co ޤަޟިއްޔާއިން ފެށިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުންވެސް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ
އަސާސީ އުޞޫލެކެވެ.
.27ނަމަވެސް، ކުންފުނީގެ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ އުޞޫލަކީ، ދެމީހެއްގެ ދެމެދުގައި ހިންގާ އަމިއްލަ
މުޢާމަލާތެއްގައި، ފައިސާ ދެއްކުމުގެ ވަސީލަތެއްގެ ގޮތުގައި ކުންފުނީގެ ޗެކެއް ބޭނުންކުރުމުން، އެ
މުޢާމަލާތުގެ އަޞްލު ޙަޤީޤަތާއި ދަރަނީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އޮޅުވާލުމަށް ނުވަތަ ފޮރުވުމަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ
ނިވަލެއް ނޫނެވެ.
.28ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެމް .އެޗް . އާރު ޓްރޭޑިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ . މިނިސްޓްރީ އޮފް
29
ޓޫރިޒަމް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މުހިންމު ޤާނޫނީ އުޞޫލަށް މި ނުކުތާގައި ރިޢާޔަތްކުރުން
މުހިއްމެވެ. އެޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ "ޗެކުން ކުރެވޭ
މުޢާމަލާތްތަކުގައި ޗެކު ދޫކުރުމުން، ނުވަތަ ޗެކުގައި ފައިސާ ލިބެންވާ ފަރާތްކަމަށް އޮންނަ ފަރާތުގެ
އެކައުންޓަށް އެ ޗެކުގައިވާ ފައިސާ ޖަމާވުމަކުން، އެހެން ހެކި ޤަރީނާއާ ނުލައި ދެފަރާތުގެ މެދުގައި
ކޮށްފައިވާ މު ޢާމަލާތެއް ސާބިތު ނުވާނެކަމުން، ޗެކަކަށް އެކަނި ބަލައިގެން އެކައުންޓަށް ޖަމާވާ ފައިސާއަކީ
އެ ލިބޭ ފަރާތުގެ ޙައްޤެއް އޭގެ މައްޗަށް އޮތް ފައިސާ ކަމުގައި ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅިދާނެ ކަމުގައި"30
ނުފެންނަ ކަމަށެވެ.
.29އަދި ހަމަ އެ ޤަޟިއްޔާގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ފައިވާ އޭޑީކޭ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ .
31
ގަސްވެލި އައިލެންޑްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް މައްސަލައާ ޙަވާލާދީ ޞަރީޙަކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،
"ޢާންމު އުޞޫލުންނަމަ، އެއް ފަރާތުން އަނެއް ފަރާތަށް ޗެކެއް ދޫކުރާނީ އަދާކުރަންޖެހޭ އިލްތިޒާމެއްގެ
ސަބަބުންކަމަށާއި، އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަންޏެއް ނުވަތަ ފައިސާއެއް ރައްދުކުރުމުގެ ގޮތުން ޗެކެއް ދޫކުރުމަކީ
(27ސޮލޮމަން ވ. ސޮލަމަން އެންޑް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް 1897)AC 22
[2021]SC73 28
[2023]SC33 29
30 އބޙ ގެ ޕްރެގްރާފް 26
[2023]SC14 31
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

18 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
(އެނޫންގޮތަކަށް ދެފަރާތުން ސާފުކޮށް އެއްބަސްވާ ޙާލަތެއްގައި ނުވަތަ އެފަރާތްތަކުގެ ޢަމަލުން އެފަދަ
އެއްބަސްވުމަކަށް ވާޞިލުވެފައިވާކަމަށް ބެލެވޭ ޙާލަތްތަކުގައި މެނުވީ) އެ ދަރަނި ޚަލާސްވީކަމުގައި ނުވަތަ
އަދާކުރަންޖެހޭ ފައިސާ ރައްދުކުރެވުނީ ކަމުގައި ބަލައި އެ އިލްތިޒާމު (underlying obligation (
އަދާކޮށް ނިމުނީކަމުގައި ބަލަންޖެހޭ ޙާލަތެއް ނޫން ކަމުގައްޔާއި، އެފަދަ ޙާލަތެއްގައި ޗެކެއް ދޫކުރުމުގެ
ނަތީޖާއަކަށް ވެގެންދަނީ އަދާކުރަން އެއްބަސްވެފައިވާ އިލްތިޒާމާ އެކުގައި އުފުލަންޖެހޭ އިތުރު
auxiliary/collateral((އިލްތިޒާމެއް އުފެދި، އެއްބަސްވެފައިވާގޮތަށް އަދާކުރަންޖެހޭ އިލްތިޒާމަށް
32"
އިތުރު ބާރެއް ނުވަތަ ބުރަދަނެއް ލިބުންކަމުގައި އެވެ.
.30މި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތައް މި މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާ ތަކަށް ތަތުބީޤުކުރާއިރު، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 15
އެޕްރީލް 2018 ގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ Certificate of Loan" "ލިޔުމަކީ ފޭން ޖިއަންގްލިން އާއި
މުޙައްމަދު އާރިފްއާ ދެމެދު ސީދާ ވެވިފައިވާ އަމިއްލަ އެއްބަސްވުމެކެވެ. މިއީ މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންގެ
މެދުގައި އޮތް އަސާސީ އިލްތިޒާމު އަދި 'ޕްރިވިޓީ އޮފް ކޮންޓްރެކްޓް' ސާފުކޮށްދޭ ލިޔުމެކެވެ.
.31އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރާ އަނެއް ނުކުތާއަކީ، ފައިސާ ޙަވާލުކުރުމަށް ދޫކުރެވިފައިވާ އެއް
ޗެކަކީ ސީދާ އޭނާގެ ނަމުގައި އޮތް ޗެކެއްގެ ބަދަލުގައި Nevi Marine" "އަށް އެޑްރެސްކޮށް
ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކަކަށް ވުމެވެ. ޗެކުގައި ފައިސާ ލިބެންވާ ފަރާތު ގެ ގޮތުގައި އެހެން ކުންފުންޏެއްގެ ނަން
އޮތް ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 15 އެޕްރީލް 2018 ގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ
Certificate of Loan" "ލިޔުމަކީ ފޭން ޖިއަންގްލިން އާއި މުޙައްމަދު އާރިފްއާ ދެމެދު ސީދާ
ވެވިފައިވާ އަމިއްލަ އެއްބަސްވުމެ ކެވެ. މިއީ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން، ހަމައެކަނި
ޗެކަކަށް ބަރޯސާވުމުގެ ބަދަލުގައި، މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންގެ މެދުގައި އޮތް އަސާސީ އިލްތިޒާމު
ސާފުކޮށްދޭ އިތުރު ހެކި ޤަރީނާއެވެ.
32 އބޙ ގެ ޕްރެގްރާފް 25
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

19 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
.32ދައުވާގައި ބުނާ ފައިސާ ޙަވާލުކުރުމަށްޓަކައި ކުންފުނީގެ ނަމުގައި އަދި " Nevi Marine "އަށް
އެޑްރެސްކޮށް ދޫކުރެވިފައިވާ ޗެކާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅިފައިވާ އެފިޑެވިޓް (Affidavit (ގައި ޞަރީޙަކޮށް
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެ ޗެކަކީ ފޭން ޖިއަންގްލިން އާއި މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ދެމެދުގައި އޮތް މުޢާމަލާތާ
ގުޅިގެން، ފޭން ޖިއަންގްލިން ގެ އެދުމުގެ މަތިން ސީދާ މުޙައްމަދު އާރިފަށް ދިނުމަށް ދޫކުރެވުނު ފައިސާއެއް
ކަމަށެވެ. އަދި Pearl Atoll Pvt Ltd އާއި Nevi Marine" "އަށް ދޫކުރެވުނު ޗެކްތަކުގެ
ނަންބަރުތަކާއި އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކަށް ބަލާއިރުވެސް، އެ ފައިސާއަކީ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ
އިރުޝާދުގެ މަތިން، އޭނާގެ މަންފާއަށްޓަކައި އެ ކުންފުނިތަކަށް ޖަމާކުރެވުނު ފައިސާއެއްކަން
ސާބިތުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގައިވާ ފަދައިން، ކުންފުންޏަކުން ޗެކް
ދޫކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، ޗެކު ދޫކުރެވުނު ސަބަބާއި ބޭނުން އެކުންފުނިން ދީފައިވާ އެފިޑެވިޓް ގައި
ބަޔާންކުރެވި އަދި ޗެކްގައި ލިބޭ ފަރާތުގެ ގޮތުގައި އެހެން ކުންފުންޏެއްގެ ނަން އޮތުމަކީ ހަމައެކަނި
އަސާސީ އިލްތިޒާމަށް ބާރުދޭ އިތުރު ޢަމަލެއްކަމަށް ވާއިރު، މުޙައްމަދު އާރިފްގެ އަމިއްލަ ދަރަންޏަކުން
ބަރީޢަވުމަށްޓަކައި ކުންފުނީގެ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ އުޞޫލު އައްޑަނައަކަށް ހެދިދާނެކަމުގައި
ނުދެކެމެވެ.
ކުންފުނީގެ ބަސް ނުހޯދުން
.33މި މައްސަލައިގެ ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ގޮތުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ މުޙައްމަދު އާރިފްގެ ފަރާތުން
ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ނުކުތާއަކީ، މި މައްސަލައިގައި ޝާމިލުވާ ކުންފުނިތައް (ޕާރލް އެޓޯލް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަދި މެރިން ކޮންސެޕްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ދަށު ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތަށް ޙާޟިރުކޮށް،
އެ ކުންފުނިތަކުގެ ބަހެއް ހޯދުމަށް ނުވަތަ މައްސަލައަށް ތަދައްޚުލުވުމަށް ނުވަތަ ޚަޞްމެއްގެ ގޮތުގައި
ބައިވެރިކުރުމަށް ދަށު ކޯޓުން އަމިއްލަ އިސްނެގުމެއްގެ މަތިން އަންގާފައި ނުވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ
ބަހުޘެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

20 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
.34މަ 33 " "
ދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ގެ ޚަސްމުން މި ބާބުގައިވާ ގޮތުން، މަދަނީ މައްސަލައެއް އުފުލުމާއި،
ދައުވާ ރައްދުވާ ފަރާތް ކަނޑައެޅުމުގެ މައިގަނޑު އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވަނީ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ
ފަރާތްތަކަށެވެ. ޢާންމު އުޞޫލުން، މަދަނީ މައްސަލައެއްގައި ޚަސްމުން އިތުރުކުރުމުގެ ނުވަތަ ޚަ ސްމުންގެ
ގޮތުގައި ބައިވެރިކުރުމުގެ ނިންމުމަކީ ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ނުވަތަ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ނުވަތަ މަސްލަ ޙަތު
އޮތް ފަރާތަކުން އެދިގެން ނިންމާ ނިންމުމެކެވެ. މައްސަލައިގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި ޒިންމާތައް
ކަނޑައެޅުމަށް ސީދާ ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ޒަރޫރީ ފަރާތެއް ނަމަ (މިސާލަކަށް: ތަރިކަ މައްސަލައެއްގައި
ހިމެނޭ ވާރިޘެއް) ހިމެނުން ފަދަ އިސްތިސްނާއީ ޙާލަތެއްގައި މެނުވީ، ކޯޓުން އަމިއްލައަށް އިސްނަގައިގެން
މައްސަލައިގެ ދައުވާގެ ޚަ ސް މުންގެ ގޮތުގައި ވަކިފަރާތެއް ޝާމިލުކުރަން ކޯޓަށް ލާޒިމެއް ނޫނެވެ.
.35މާލީ މުޢާމަލާތެއްގައި ހަމައެކަނި ފައިސާ ދައުރުކުރުމަށް ނުވަތަ ޗެކް ދޫކުރުމަށް ބޭނުންކުރި ކުންފުންޏެއް
މަދަނީ މައްސަލައެއްގައި ޚަސްމަކަށް ވެގެންދާނީ، ދަ އުވާކުރާ ފަރާތާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތާ ދެމެދު
އުފެދިފައިވާ އަސާސީ ޚުސޫ މާތާ އެ ކުންފުންޏާ ސީދާ ޤާނޫނީ ގުޅުމެއް އޮވެގެންނެވެ.
.36މި މައްސަލައިގެ ޙާލަތަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައަކީ ސީދާ ފޭން ޖިއަންގްލިން އާއި މުޙައްމަދު އާރިފް
އާ ދެމެދު ވެވިފައިވާ of Loan" Certificate"އާ ގުޅިގެން އުފެދިފައިވާ މައްސަލައަކަށް ވާތީ، މި
މައްސަލައިގެ އަސާސީ ޚު ސޫ މާތުގެ ބައިވެރިންނަކީ އެ ދެ ފަރާތެވެ. މައްސަލައި ގައި ފާހަގަކުރެވުނު ޕާރލް
އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އެފިޑެވިޓުން އެ ކުންފުނީގެ ބައިވެރިވުމާއި، ފައިސާ ޖަމާކުރެވުނު ޢަދަދުތަކާއި
އަދި އެ މުޢާމަލާތާ ގުޅޭގޮތުން އެ ކުންފުނީގެ ބަސް ވަނީ ވަރަށް ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. މީގެ
34
އިތުރުން، މެރިން ކޮންސެޕްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކުންފުނީގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރަކީ،ޚު ދު މުޙައްމަދު
އާރިފް ކަމަށްވާއިރު، ދައުވާގެ މަޢުލޫމާތު ލިބި ދިފާޢުވުމުގެ ފުރުސަތު އޭނާއަށް ވަނީ ލިބިފައެވެ. އަދި
33 ހަވަނަ ބާބު
marine“ 34 nevi)“ނެވި މެރިން) އަކީ މިކުންފުނީގެ ދަށުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރި ނަމެއް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

21 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
މިއީ ކުންފުނީގެ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ އުޞޫލުން އެފަރާތަށް ސީދާ ރައްދުކުރެވޭނެ ދައުވާއެއް
ނޫންކަމަށް ބުނެ ދަށު ކޯޓުގައި ވަކި ބަހުޘެއް ފާހަގަކޮށްފައެއް ނުވެއެވެ.
.37ބުނެވުނު ވާޤިއާތަކަށާއި، މައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދައުވާއާއި ދިފާޢަށް ބަލާއިރު،
ފާހަގަކުރެވުނު ޕާރލް އެޓޯލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަދި)nevi marine“ “ނެވި މެރިން) ފަދަ
ކުންފުނިތަކަކީ ހަމައެކަނި ފައިސާ ޖަމާކުރުމަށް ނުވަތަ ޗެކް ދޫކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވުނު ވަސީލަތްތަކެއް
ކަމުގައިވާތީ، އެއީ މި މައްސަލައިގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި ޒިންމާތައް ކަނޑައެޅުމަށް ސީދާ ކޮންމެހެން
ބޭނުންވާ ޒަރޫރީ ފަރާތެއް ކަމުގައި ނުބެލެވެއެވެ.
.38އެހެންކަމުން، މި ޙާލަތުގައި، އެ ކުންފުނިތަކުން މައްސަލައިގައި ތަދައްޚުލުވުމަށް ނުވަތަ ޚަ ސްމެއްގެ
ގޮތުގައި ބައިވެރިވުމަށް އެދި ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައި ނުވާއިރު، އަދި އެކަމަށް މައްސަލައިގެ އެއްވެސް
ޚަސްމަކު އެދިފައިނުވާއިރު، އަދި މައްސަލަ ނިންމުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ޒަރޫރީ ފަރާތްތަކަކަށް އެ
ކުންފުނިތައް ނުވާތީ، ދަށު ކޯޓުން އަމިއްލައަށް އިސްނަގައިގެން އެ ފަރާތްތައް މައްސަލައިގައި
ޝާމިލުކޮށްފައި ނުވުމަކީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވުމެއް ކަމުގައި ނުބެލެވެއެވެ.
ނިންމަން ފެންނަ ގޮތް
39. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 132/Cv-C/2020
ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ތަނެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނެއެވެ.
އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދު اله ޖަމީލް މޫސާގެ ރައުޔު :
.40ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.
ފަނޑިޔާރު ޙުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު:
.41ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

22 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-A/199
އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން
42. މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ޙުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ
35
އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަސްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އާންމު އުޞޫލެއްގެ ގޮތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން
ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.36 މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ
ރިޕޯޓު ޙަވާލުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ
37
ރިޕޯޓު ޙަވާލުކުރާ ތަރީޚުން ފެށިގެންނެވެ. އެހެނަސް، ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ޚުލާޞާއަށް
38
ބިނާކޮށްވެސް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
35 މިކަމުގައި ދެވޭ އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.
36 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
37 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)
38 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

ބުނުމަށް:

ފާސްކުރެވުނު ބަންދުކުރުމުގެ ނަންބަރު ތިރީގައި ބުނެފައިވާ 132/Cv-C/2020 ގެ ކޮށްގަނޑާ ބެހޭގޮތުން ކ.ގ.ރ.ސ.ކ.ގ.ރ.ސ. ގެ ކ.ގ.ރ.ސ. ގެ ކ.ގ.ރ.ސ. ގެ